సుబ్బారావు సూర్యకాంతి

రావికొండలరావు

ఒక్క ముక్కలో చెప్పాలంటే సూర్యకాంతి, సుబ్బారావుల నాలుగు కళ్ళూ ఏకకాలంలో కలుసుకొని, రెండుగా మారిపోయి, ఒకరి కళ్ళలో ఇంకొకరి కళ్ళు గుచ్చుకొని, ఆ కళ్ళముళ్ళు అలా అలా హృదయాల్లోకి వెళ్ళి రెండు హృదయాల్నీ ఒక్కటి చేసేశాయి. 'ఆహా! ఏమి నా అదృష్టం! తొలిచూపులోనే వలచగలిగితినే' అనుకున్నాడు సుబ్బారావు. తస్కరించబడిన గుండె దగ్గర తడువు కుంటూ. 'భాగ్యమంటే నాదే గదా! ఈ అబ్బాయి పొట్లకాయలా పొడుగ్గా వున్నా, వంగపండులా బావున్నాడు. నా కళ్ళలోకి చూశాడంటే, నన్ను ప్రేమించాడు!' అనుకొంది సూర్యకాంతి. వాళ్ళ కళ్ళూ హృదయాలూ వెనకనుంచి వాళ్ళని అలా అలా మెల్లిగా ముందుకు నెట్టాయి. ఇద్దరూ ఇంకో అరంగుళాల్లో ఢీ కొంటారనగా, సడెన్ బ్రేకులు వేసి ఇద్దర్నీ ఆపేశాయి!

"...నీ...నీ...మీ...మీ...పేరు?" అని అడిగాడు సుబ్బారావు. "ఇది నత్తికాదు-తడబాటు" అని కంగారుగా చెబుతూ.

"సూ...సు...సూర్యకాంతి..." అందా అమ్మాయి 'చూశావా, నాకూ నీ జబ్బే' అన్నట్టు చూసి. "నా పేరు సుబ్బారావు. ఇంది తలిదండ్రులు పెట్టిన పేరనుకో. బాగా లేదు, నాకు తెలుసు. మార్చేస్తాను-నీ ఆజ్ఞయితే" అన్నాడు సుబ్బారావు. సూర్యకాంతి పళ్ళు కనిపించకుండా, కళ్ళతో నవ్వింది. సుబ్బారావు కనుబొమలు ఆనందంగా పైకెగిరి, నుదుటి మీద జుట్టును తాకాయి. సూర్యకాంతి పెదవులు ఏం చెప్పాలనో, ఏం చెయ్యాలనో, చిరుగాలికి చిగురు టాకులు వణికినట్టు వణికాయి. "మనల్ని ఎవరూ విడదీయలేరు సూర్యకాంతీ!" అన్నాడు సుబ్బారావు గంభీర స్వరంతో. 'అలాగే' అన్నట్టు ముంగురులు అల్లల్లాడేలా తల ఆడించింది సూర్యకాంతి.

నాటినుంచి సుబ్బారావు సూర్యకాంతులు కలల మీద కలలుగంటూ, ఆకలి దప్పులు మరచిపోతూ, వీలున్నప్పుడు అక్కడా అప్పుడూ కలిసి ప్రేమ కబుర్లు చెప్పుకుంటూ, కలిసినప్పుడు యుగాలు క్షణాలుగా, కలవనప్పుడు క్షణాలు యుగాలుగా గడుపుతూ రోజులు గడుపుతున్నారు.

సూర్యకాంతి తనకి సుబ్బారావుని పెళ్ళాడాలని వుందన్న విషయం తలిదండ్రులకి చెప్పాలంటే భయం, సిగ్గు. సుబ్మారావుకి తండ్రిలేదుగనక, సిగ్గులేదుకాని, తల్లి దగ్గర చెప్పడానికి భయం. ఎంచేతంటే అతనికి ఓ పిల్ల అంతకు ముందే పెళ్ళికి నిర్ణయమై వుంది. ఆ పిల్ల అతని మేనత్త కూతురు. కానీ, సుబ్బారావుకి ఎవర్నయినా ప్రేమించి పెళ్ళి చేసుకోవాలని ఆశ. ఒకవేళ ప్రేమించడానికి పిల్ల దొరక్కపోయినా, వీలు కలక్క పోయినా తన ఆశని అంతరింప జేసుకుని ఈ మేనత్త కూతుర్ని చేసుకో వచ్చునని ఊరికే 'రిజర్వు'లో పెట్టు కున్నాడు. ఆ పిల్ల తల్లి మాత్రం తన కూతుర్ని అన్నగారి కొడుక్కిచ్చి చెయ్యాలనే ఎంతో ఆశతో వుంది. సుబ్బారావు దృష్టిలో ఆ మేనత్త కూతురు అందగత్తెకాదు-పైగా పెరటిచెట్టు. పేరుమాత్రం ఊర్వశేగాని, చూడ్డానికి అతని దృష్టిలో 'మేనక'లా కూడా వుండదు! సుబ్బారావు ఉద్యోగం పెర్మనెంట్ అవగానే ఊర్వశీ సుబ్బారావుల బంధుత్వం 'పెర్మనెంట్' అయిపోవాలని, ఉద్యోగం పెర్మనెంట్ కావడంలో కాలం ముదిరినా, వీళ్ళ వయసులు ముదరకుండా మూడు ముళ్ళూ పడిపోవాలనీ ఆ పెద్దల నిర్ణయం. ఈలోగా సూర్యకాంతి కనిపించడం, సుబ్బారావు 'ప్రేమ ఆశ' చిగురించడం, ఆ చిగురు రెమ్మగా కొమ్మగా ఎదగడం జరిగాయి.

"మీ తలిదండ్రులతో నేనొచ్చి మాట్లాడనా నా సూర్య కాంతీ!" అని అడిగాడు సుబ్బారావు ఒక చల్లని సాయంకాలపు వేళ వూరవతల తూముగట్టు దగ్గర. అప్పుడే వద్దంది అమ్మాయి. తనకి సంబంధాలు ఇంకా చూడ్డం లేదని, చూడ్డం ఆరంభించినప్పుడు చూడక్కర్లేదని చెబుతూ ఈ విషయం తనే చెబుతాననీ అంది. "అప్పుడైతే భయం, సిగ్గూ తగ్గుతాయి. చెప్పడానికి అనువుగా వుంటుంది" అంది. అలాగే అనుకున్నాడు సుబ్బారావు. మరి, తనెప్పుడు చెప్పాలి ఇంట్లో? ఎలా చెప్పాలి? ఊర్వశికీ తనకీ పెళ్ళి అనుకుంటువున్నప్పుడు చెప్పాలి.

"మరి, నీ విషయం సుబ్బారావ్?" అని అడిగింది సూర్యకాంతి తలెత్తకుండా కళ్ళెత్తి చూస్తూ.

"నాకేం ఇబ్బందిలేదు. నా మాటకి నాయింట ఎదురులేదు. కారణం నాకు తండ్రిలేదు. మా తల్లికి నేనే ఆఖరివాడిని. ఆఖరివాడంటే అందరికీ ముద్దే. అందుకని నే నాడింది ఆట, పాడింది పాట" అన్నాడు సుబ్బారావు మొహమంతా పళ్ళు చేసుకుని నవ్వుతూ. బంధించిన ఊపిరిని సూర్యకాంతి హాయిగా వదిలింది.

"ఆ గువ్వల జంట చూశావా సూర్యకాంతీ?" అన్నాడు సుబ్బారావు పరవశించిపోతూ.

"అది గువ్వల జంటకాదు. కాకులు!" అంది సూర్యకాంతి.

"నా కంటికి ప్రపంచమంతా ప్రేమమయమే!" అన్నాడు సుబ్బారావు.

"సుబ్బారావ్! ఈ సెలయేరు చూశావా? ఎంత అందంగా, ప్రశాంతంగా ప్రవహిస్తోందో" అంది సూర్యకాంతి.

"ఇది సెలయేరుకాదు. మనం కూర్చున్న తూము గట్టు కిందనుంచి పారుతున్న మురికినీరు" అన్నాడు సుబ్బారావు.

"ప్రపంచం అంతా నాకు ఆనందంగానే వుంది. సుబ్బా..." అంది సూర్య. అప్పుడే కుంగి పోతున్నందుకు సూర్యుణ్ణి ఓసారి తిట్టుకుని, చీకటి పడకముందే ఆడపిల్ల ఇల్లు చేరాలన్న పెద్దల రూలును గర్తించి, పిట్టలు రెండూ గూళ్ళకి బయల్దేరాయి.

ఇహ ఏమయితే అవుతుందని, ఓ సూర్యోదయ సమయంలో వీథి తలుపు తెరిచి, సూర్యకాంతి ఇంట్లోకి రాబోతున్నదని 'సింబాలిక్ సంభాషణ' వాడి, విషయం వివరించేశాడు సుబ్బారావు తల్లికి.

"ఇదేం ప్రనా? ఊర్వశి వుండగా..." అంది ఆమె.

"ఊర్వశి నాకొద్దు"

"ఆ మాట ఇప్పుడంటే ఎలా?"

"చేసుకుంటానని నే నెప్పుడూ ప్రమాణం చెయ్యలేదు"

"వాళ్ళు నీ మీద ఆశలు పెట్టుక్కూర్చున్నారే"

"అది వాళ్ళ తప్పు. నిరాశ చేసుకుని నించోమను"

అలా ఇద్దరూ ఘర్షణ పడిన తర్వాత సుబ్బారావు తల్లి అంది:

"నాకేం తెలీదురా, వెళ్ళి మీ అత్తతో చెప్పు"

"నువ్వు ఒప్పుకున్నాక అత్తతో చెప్పడం ఎంత సేపు?" అని సుబ్బారావు అవతలి వీథిలోనే వుంటున్న అత్తదగ్గరికి వెళ్ళాడు. సుబ్బారావు రాక చూసి, కూర గాయలు తరుగుతున్న ఊర్వశి ఛట్టున లేచి, కంగారులో కత్తిపీట తంతే, ఆ కత్తిపీట కూరగాయల్ని ఫుట్‌బాల్ ఆడితే అలజడికి సుబ్బారావు ఈ గదిలోకీ, ఊర్వశి వంటింట్లోకీ పరుగెత్తారు.

అత్త తెచ్చిన "చేదు" కాఫీని పీల్చలేక పీలుస్తూ కథంతా చెప్పి "ఇది అత్తా సంగతి, ఇంతే" అన్నాడు సుబ్బారావు. అత్త విస్తుపోయింది. అత్త వెనకగా తలుపుకి ఆనుకుని వున్న ఊర్వశి కాలు పట్టుతప్పి కిందికి జారిపోయింది. అత్త కళ్ళలో నీళ్ళు తిరిగాయి. ఊర్వశి కాటుక చెదిరిపోయింది.

"నీ యిష్టం బాబూ-అనవేం అత్తా?" అని నిలవేసి అడిగాడు సుబ్బారావు-లేచి నిలబడి.

"నీ యిష్టం ఎలా కుదుర్తుంది? మీ అమ్మతో మాట్లాడతాను" అంది అత్త.

"అమ్మ నీతో మాట్లాడమంది"

"నేనే అమ్మతో మాట్లాడతాను" అని ఆమె బయల్దేరింది. "నేనెవరితో మాట్లాడాలి?" అను కుంది ఊర్వశి పైన నిదానంగా తిరుగుతున్న ఫాన్ వేపు చూస్తూ.

సుబ్బారావు తల్లీ, అత్తా మాట్లాడుకున్నారు. అంతకు మునుపు వాళ్ళు అనుకున్న మాటలు, చేసు కున్న బాసలూ చెప్పుకున్నారు. సుబ్బారావుని కూచోబెట్టి ఆ విషయాలన్నీ చెప్పి-ఆ పిల్ల సంగతి మరిచి పొమనీ, ఊర్వశినే చేసుకోమనీ గట్టిగా చెప్పారు. సుబ్బారావు ఒప్పుకోలేదు. బుంగమొహం పెట్టాడు. ముందు నల్ల రంగులో వున్న ఆ బుంగ తర్వాత ఎర్రగా మారింది.

"కుదరదు! కుదరదు!" అన్నాడు సుబ్బారావు లేచి. "ప్రేమికుల్ని వేరు చెయ్యకండి. మీరు బాగు పడరు. ప్రేమ అజరామరమైనది. ప్రేమకి జాతి మత భేదాలు లేవు. బీద, గొప్పలు లేవు. ప్రపంచానికి అతీతమైనది ప్రేమ!" అని ఉపన్యాసం ఇచ్చాడు. ఇచ్చి, ఠీవీగా నిష్క్రమించబోయాడు.

"ఆగురా! ఎక్కడికి వెళ్ళిపోతావు? నీ యిష్టం వచ్చినట్టు ఆ పిల్లని ప్రేమించావంటే, మేము ఎందుకు ఒప్పుకోవాలి? మేము పెట్టుకున్న నమ్మకాల్ని వమ్ముచేసి ఎక్కడికి పోతావు? ఈ మాట ఎప్పుడో చెప్పే యొచ్చుగా. పెళ్ళికి ముహూర్తాలు చూడాలి అని, అత్త ఎప్పట్నుంచో అంటూ వుంటే, ఇప్పుడొచ్చి ఈ మాట చెప్తావేం?" అని గసిరింది తల్లి.

"ఊర్వశిని ప్రేమిస్తున్నాననీ, పెళ్ళి చేసుకుంటా ననీ నేను ఎన్నడూ చెప్పలేదు. మీరు అనుకున్నారు గాని, నేను అనలేదు" అన్నాడు సుబ్బారావు గొంతు స్థాయి హెచ్చించి.

"నీతో వేరే అనాలా బాబూ! ఎప్పుడో అనుకున్న

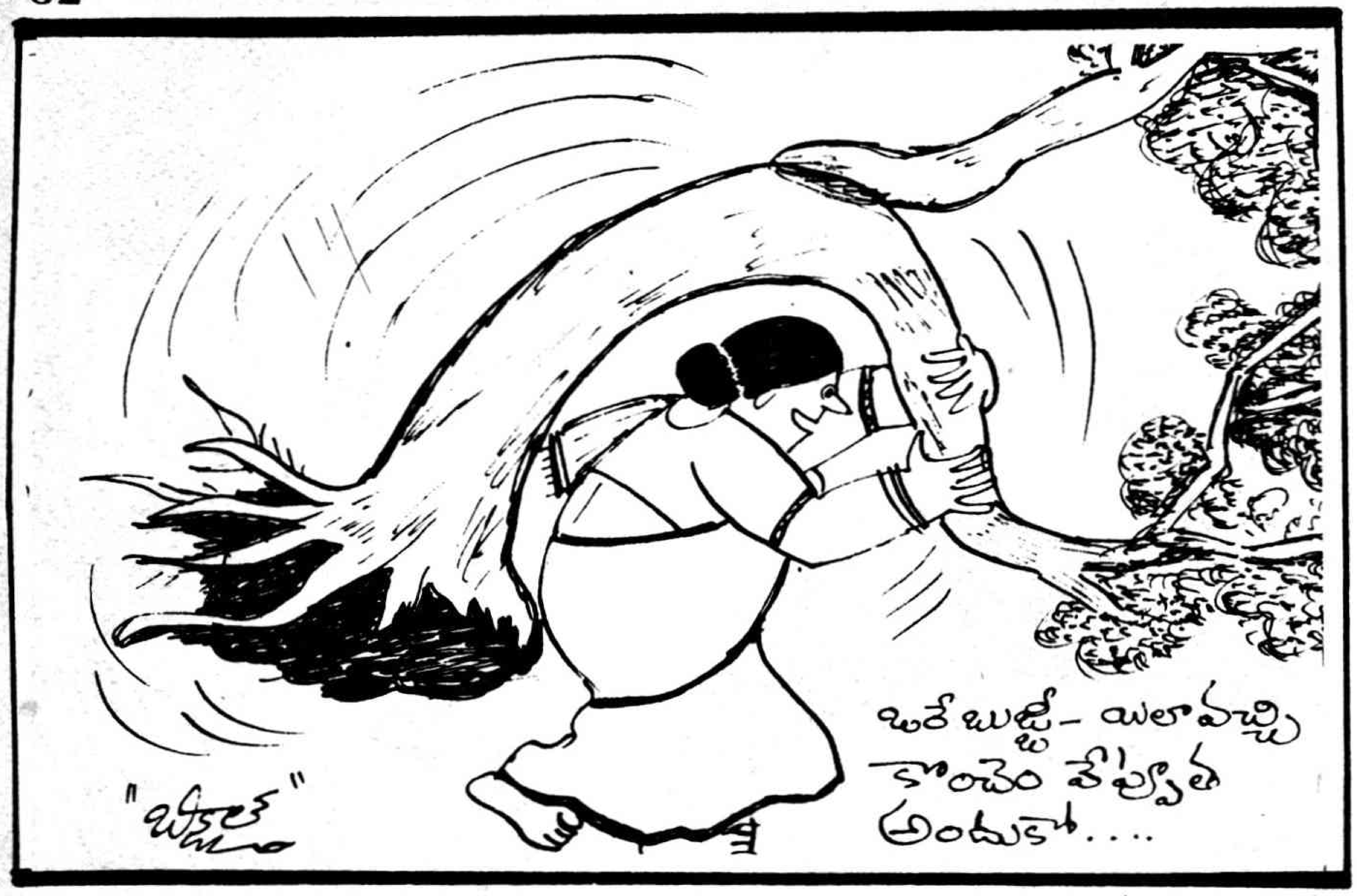

దేగా! మీ మామయ్యగారు బతికివున్న రోజుల్నుంచీ అనుకుంటున్న మాటే. పైగా ఆయన పోతూ పోతూ మీ అమ్మదగ్గర మాట తీసుకొని మరీ వెళ్ళిపోయారు. అమ్మ మాట ఇచ్చింది. ఈ భరోసాలన్నీ ఉన్నాయనే నేను ఊర్వశికి ఎక్కడా సంబంధం వెతకలేదు, మాడ లేదు. ఇప్పుడు నువ్వు కాదని కొట్టి పారేస్తే కుర్రాళ్ళ కోసం నేనెక్కడ పరుగెత్తేది?'' అంది అత్త సగం దుఃఖంతో.

సుబ్బారావు మెదడులో ఐదారు వందల ఎలక్ట్రిక్ బల్బులు ఒక్కసారి జిగ్‌మని వెలిగాయి. అతని కళ్ళు జిగేల్మన్నాయి. ''ఐడియా'' అంది మనసు.

''అయితే అత్తా-ఒకటి చేస్తాను. ఊర్వశికి సంబంధం నేను మాస్తాను. మామయ్య బాధ్యత, అమ్మ ఇచ్చిన మాటా నేను నా నెత్తిన వేసుకుంటాను. తిరిగి తిరిగి మంచి సంబంధం తెస్తాను. అప్పుడు నీకు బాధ వుండదుగా. అమ్మ మాటకి భంగం రాదుగా'' అన్నాడు ఆనందంగా.

''అదెలా కుదుర్తుందిరా? ఐన సంబంధానికీ, కాని సంబంధానికీ తేడా లేదూ? పిచ్చి ఆలోచన'' అని తల్లి కొట్టిపారేసింది.

''అమ్మా! ఒకటి మాత్రం నిశ్చయం. నేను సూర్యకాంతిని ఒదులుకోలేను. ఊర్వశిని నువ్వు వదులుకోలేవు. ఇద్దర్నీ చేసుకోడానికి చట్టం అనుమతించదు. అనుమతించినా ఇద్దర్నీ నేను చేసుకోలేను. ఊర్వశిమీద ఎన్నడూ నాకు ప్రేమ లేదు, మనసూ లేదు. అత్త నన్ను నమ్ముకుని ఇన్నాళ్ళూ ఏ ప్రయత్నమూ చేయకుండా వుండి పోయింది గనక, దానికి పరిహారంగా నేను అబ్బాయిల వేట ఆరంభిస్తాను. మంచి సంబంధం అనిపిస్తేనే చేసుకోండి. నాకేం పెట్టాలనుకున్నారో, అవే ఆ సంబంధానికీ పెట్టండి. అంతకంటె నేనేం చెప్పలేను'' అన్నాడు సుబ్బారావు.

''అంతా దాని కర్మ! దాని రాత ఎలా వుంటే అలా జరుగుతుంది. మన చేతిలో ఏముంది?'' అంది అత్త నిరాశగా. అత్తని సగం దారికి తీసుకురాగలిగినందుకు సుబ్బారావు సంతోషించాడు.

''నీకేం భయం అక్కర్లేదత్తా. నాకూ పెద్దలమాటల మీద గౌరవం, భక్తీ వున్నాయి. మంచి చెడ్డలూ, సెంటిమెంట్లూ నాకూ తెలుసు. ఊర్వశికి సంబంధం చూస్తాను. మాడ్డమే కాదు దగ్గరుండి పెళ్ళి జరిపిస్తాను. జరిపించడమే కాదు ఊర్వశి పెళ్ళి అయిన తర్వాతనే నేను పెళ్ళి చేసుకుంటాను. సరేనా?'' అని అత్త చేతిలో చెయ్యివేసి, పెళ్ళి కొడుకులకోసం చెప్పులు అరిగేలా తిరుగుతాననీ, బూట్లు విప్పేసి, చెప్పులు వేసుకుని బయల్దేరాడు సుబ్బారావు.

సుబ్బారావుకి స్నేహితులు బోలెడుమంది. అందులో కొందరు మంచివాళ్ళూ వున్నారు, కొందరు మహా మంచివాళ్ళూ వున్నారు. మహామంచి వాళ్ళలో పెళ్ళి కాని వాళ్ళ పేర్లు రాసుకుంటూ బయల్దేరాడు.

ఒకడు-''నే నసలు పెళ్ళే చేసుకోను. పెళ్ళి అనర్థాలకి మూలం. సంసార లంపటంలో పడ్డం నాకిష్టంలేదు. ముందు పెళ్ళాం వస్తుంది. తర్వాత పిల్లలు వస్తారు. వాళ్ళకి పాలడబ్బాలు, మందులు, స్కూళ్ళలో సీట్లు, డొనేషన్లు, తిరుగుళ్ళూ-ఇవన్నీ నేను పడలేను. 'బ్రహ్మచారీ శత మర్కటః' అన్నారు. వెయ్యి కోతుల పెట్టయి చెట్లమీద ఎగుర్తూ తిరుగుతానుగాని, పెళ్ళి మాత్రం చేసుకోను'' అని కచ్చితంగా చెప్పేశాడు.

ఇంకోడు-''తల్లీ దండ్రీ కని పెంచే దైవాలు, కనిపించే దైవాలు. వాళ్ళు లేకపోతే నేను లేను. నా తల్లి నన్ను నవమాసాలూ మోసింది. పాలిచ్చి పెంచింది, పెద్ద చేసింది. తండ్రి చదివించాడు. తల్లి గారాబంగా చూసు కుంది. 'తల్లిని మించిన దైవము వేరే ధారుణి లేదోయి' అన్నారని మా నాన్న అంటారు. అదేదో వెనకటి సినిమాలో పాటట. ఆ సినిమా కూడా గొప్పదేట. అసలు ఇప్పుడొస్తున్న సినిమాలకీ, ఆనాటి సినిమాలకీ-'' అని ఇంకా చెప్పబోతూ వుంటే, 'థాంక్స్' అని కదిలాడు సుబ్బారావు.

దార్లో ఓ దేవాలయం కనిపిస్తే సుబ్బారావు దండం పెట్టుకున్నాడు. ''స్వామీ! త్వరగా మా ఊర్వశి పెళ్ళి కుదిరేలా చెయ్యిస్వామి మాట ఇచ్చి వచ్చాను. ఈ పెళ్ళి కుదిర్తేగాని, నా పెళ్ళి కుదరదు. రెండు పెళ్ళిళ్ళూ ఒకే ముహూర్తంలో కుదిరేలాగా చేస్తివా రెండు జంటలం నీ దగ్గరకొచ్చి అర్చనలు చేస్తాం'' అని నమస్కరించి, కళ్ళు తెరిచాడు.

''అరె! ఆంజనేయస్వామి! బ్రహ్మచారికా నేను దణ్ణం పెట్టుకున్నాను-పరిపోయింది!'' అనుకొని నీరసంగా కదిలాడు సుబ్బారావు.

తనకోసం కలలు గంటున్న సూర్యకాంతికి విషయం చెప్పాడు. ''ఈ ప్రతిజ్ఞ నెరవేరాలి సూర్యా! మా అమ్మ మా మామయ్య కిచ్చిన మాటని ఈ విధంగా నిలబెడతాను. ఈ మహాయజ్ఞంలో నేను నీకు కనిపించడం ఆలస్యమైతే అన్యధా భావించకు. అనునిత్యం నీ హృదయంలోనే వున్నవాడిని-మాడాలనిపించినపుడు నన్ను తలుచుకో. ఎక్సరే కళ్ళతో హృదయంలో మాడగలుగుతావు. వస్తాను సూర్యా! నా ప్రయత్నాలు తొందరగా ఫలించాలని నన్ను ఆశీర్వ...తప్పకాబోలు! నన్ను...ఇంగ్లీషులో అయితే ఈజీగా వుంటుంది. నన్ను విష్ చెయ్యి. వస్తాను సూర్యా వస్తాను!'' అని కత్తిమీద చెయ్యి వేసి, యుద్ధానికి బయల్దేరిన రాకుమారుడల్లే స్కూటరు గుర్రం ఎక్కి దౌడుతీశాడు.

స్కూటరు మీద తిరుగుతూ వుండడంతో సుబ్బారావు చెప్పులు అరగడం లేదు. ''ఎలాగైనా నా చెప్పులు అరగాలి! నేనింకా తిరగాలి! నా ఊర్వశి ఇంకో ఇంటికి జరగాలి!'' అని కవిత్వం చెప్పకుని మరో ఆరుగుర్ని మాశాడు సుబ్బారావు.

ఒకడు కట్నం అడిగాడు. ఒకడు కానుకలు చెల్లించమన్నాడు. ఒకడు కుదరదన్నాడు. ఒకడు వద్దన్నాడు. చివరికి ఒకడు కుదిరాడు. అతను విషయం అంతా విని-

''సుబ్బారావ్! ఒక మిత్రుడికోసం అతని ప్రేమ జయించడంకోసం నే నీ పెళ్ళికి ఒప్పకుంటాను. నాకు కట్నం వద్దు-కానుకా వద్దు. ఆ అమ్మాయి అందవిహీనురాలైనా సరే, నీకోసం అంగీకరించి, నా జీవితం త్యాగం చేస్తాను. నా తలిదండ్రులు అంగీకరించకపోతే, వాళ్ళనీ త్యాగం చేస్తాను. నీకోసం, నీ మైత్రికోసం త్యాగం చేయ్యడానికి నాకు అవకాశం కల్పించావు. అంతకంటె ఈ జన్మకి సార్థకత ఏముంది? పద-ఆ అమ్మాయి దగ్గరకెళ్ళి మాట్లాడదాం'' అని ముందంజ వేశాడు.

''ఆహా! త్యాగశీలా! మిత్రుడంటే నువ్వురా మిత్రుడివి. స్నేహ ధర్మం అంటే ఎలాంటిదో లోకానికి చాటావు. స్నేహానికి మారుపేరై నీవు కలకాలం వర్థిల్లుదువుగాక!'' అని అభినందించి, అతన్ని అత్త దగ్గరికి తీసుకెళ్ళి కులంకాకపోయినా గుణం గొప్పదని, కట్నం అక్కర్లేకపోయినా చిరుకానుక చాలనీ, తలిదండ్రులు ఒప్పకోక పోయినా అన్నదమ్ముల్ని ఒప్పించి, కావాలంటే ఇల్లరికం కూడా ఉండగలడనీ చెప్పాడు సుబ్బారావు. ఆ అబ్బాయి కూడా ఆ మాటలే మరోసారి గట్టిగా

చెప్పాడు. ఉద్యోగం చేస్తున్న వాడే గనక, ఊర్వశిని చూసుకోగలడని నమ్మి, ఊర్వశిని పెళ్ళిచేసుకుంది. ఒక ర్నొకరు చూసుకున్నారు. సరే అంటే సరే అనుకున్నారు. ''సుబ్బారావ్, నీకోసం ఈ త్యాగం చేస్తున్నాను సుబ్బారావ్'' అన్నాడా కుర్రాడు మరోసారి. అయితే, అతను అతని తలిదండ్రుల్ని త్యాగం చేసుకోవలసిన అవసరం కలగలేదు. వాళ్ళూ ఈ పెళ్ళికి ఒప్పుకున్నారు. కొడుకు ఒప్పుకున్నాడుగదా అని దగ్గర్లో ముహూర్తాలుంటే చూడమని కూడా అన్నారు.

సుబ్బారావు ప్రపంచాన్ని జయించిన చక్రవర్తి సింహాసనం ఎక్కి కూచున్నంతగా ఆనందపడిపోయాడు. తను సాధించాడు! అన్నమాట నిలబెట్టుకున్నాడు. ఆ పందిట్లోనే ఆ ముహూర్తానికే తనూ సూర్యకాంతి మెడలో తాళి కట్టాలి. సుబ్బారావు విమానం మీద ఎగిరి సూర్యకాంతి ముందు వాలాడు. ''సక్సెస్ సక్సెస్'' అని అరిచి, జరిగిన కథంతా వివరించి, తన ప్రతిభ, ప్రజ్ఞ చాటాడు.

''నేనేనా తక్కువ దాన్ని? ఏ శ్రమా పడకుండా నా తలిదండ్రుల్ని ఒప్పించగలను'' అంది సూర్యకాంతి.

''తొందరగా కానీ. వాళ్ళు ముహూర్తం పెట్టేసుకున్నారు. లేదంటే మనం వెనక బడిపోతాం!'' అన్నాడు సుబ్బారావు.

ఆ రాత్రే సూర్యకాంతి తన ప్రేమ కథని ముందుగా తల్లితో చెప్పింది. ఆ తల్లి ఆ కథని అలాగే తీసుకెళ్ళి భర్తతో చెప్పింది. ఆ తండ్రి కూతర్ని అలాగే తీసుకెళ్ళి గదిలో పెట్టి తాళం వేశాడు.

''నోర్ముయ్! సిగ్గులేకుండా ఇంకా ఏడుస్తున్నావ్! వాడిపేరు సుబ్బారావా! వాడికీ నీకూ ప్రేమా? అవతల నీకు నిక్షేపంలాంటి సంబంధం సిద్ధంగా వుంది. పెళ్ళి అవుతూనే నువ్వు అమెరికా వెళ్ళిపోతావు. మనం శ్రీమంతులం అన్నమాట మరిచిపోయి, టెంపరరీ ఉద్యోగంలో పడి ఏడుస్తున్న సుబ్బారావుని ప్రేమిస్తావా! ప్రేమిస్తే ప్రేమించావు-పెళ్ళి చేసుకుంటానంటావా! వీల్లేదు. బలవంతంగానైనా సరే, ఆ అమెరికా అబ్బాయి చేత్తోనే నీ మెడలో మూడు కాదు ముప్పై ముళ్ళు వేయించేస్తాను'' అని తండ్రి గట్టిగా కోప్పడ్డాడు. 'అమ్మా అమ్మా' అనీ, 'నాన్నా నాన్నా' అనీ ఏడ్చింది సూర్యకాంతి. ''నేను ఆత్మహత్య చేసుకుంటాను. నాకు సుబ్బారావే కావాలి! నాకు సుబ్బారావే కావాలి!'' అని గట్టిగా అరిచింది. ఆమె అరుపులకి ఎవ్వరూ చలించలేదు. ఆలస్యం చేస్తే లాభం లేదని, అమెరికా అబ్బాయికి ఈ విషయం తెలియక ముందే ముహూర్తం పెట్టేయాలనీ అతని తలిదండ్రులతో మాట్లాడారు సూర్యకాంతి తలిదండ్రులు. అమ్మాయి ఫోటోలు అబ్బాయి చూశాడు గనక, మాతా పితల మాట జవదాటనివాడు గనక, ముహూర్తం పెట్టేయొచ్చు అనుకున్నారు.

బందిఖానాలో వుండిపోయి సూర్యకాంతి కనిపించక పోవడంతో తికమక పడిపోయిన సుబ్బారావుకి అసలు విషయం తెలిసింది. ''సూర్యకాంతీ! నా సూర్యా!'' అని గగ్గోలు పెట్టాడు. ఆమె తలిదండ్రుల్ని శపించాడు. ఈ పెళ్ళి ఎలా చేస్తారో చూస్తానని బెదిరించాడు.

''విషయాలన్నీ ముందే చూసుకోకుండా ఇప్పుడెందుకు ఏడుస్తావురా? పెద్దవాళ్ళతో సంబంధం పెట్టుకున్నావు. కుదుర్తుందో లేదో చూసుకోకుండా, నిక్షేపం లాంటి ఊర్వశిని వదిలేశావు. ఇప్పుడో చూడు-ఇదీ పోయింది, అదీ పోయింది!'' అంది సుబ్బారావు తల్లి.

''అది పోలేదమ్మా-పోదు! ఊర్వశికి పెళ్ళికొడుకుని సాధించినవాడిని నా పెళ్ళికూతుర్ని సాధించలేనా?

కల్యాణి కోకిల

గుండెలో కల్యాణి కోకిల
పెదవి మీదికి రాకముందే
పల్లవించిన బతుకుపాటకు
చరణమింకా అవకముందే

చేతనామధు కావ్యమందలి
ఒక్క పుట చేజారిపోయెను
నీదు నిట్టూరుపును మోసుక
ఒక్క యేడు వెనక్కి తిరిగెను

నీరసింపకుమోయి నేస్తమ
ఆస వీడకుమోయి మిత్రమ-

ఆరు నెలలుగ మూగవోయిన
కోకిలమ్మకు గుండె లోపలి
ఆశ, వానలలోన కరగక
శీతగాలుల గడ్డకట్టక
నిత్య ధారగ నిలిచె గావున
నవ వసంతపు కొమ్మలందున
కొత్త పాటలు పాడగలిగెను.
అంకురించిన చిగురులన్నీ
రాగరంజితములుగ చేసెను.

నీరసింపకుమోయి నేస్తమ
ఆస వీడకుమోయి మిత్రమ-

ఎదురుగా ఏడాది ఒక్కటి
ఆశతో నీ వంక చూచెను
మండిపోయే ఎండలందున
మల్లియై నిను చూచి నవ్వెను
ఎండిపోయే ఏటి ఒడ్డున
చిగురుగా చేయెత్తి పిలిచెను.

కిందటేడు సగాన ఆపిన
వాక్యమీ ఏడాది ఆపకు
కిందటేడు మనస్సు దాటని
మాటనీ ఏడాది దాచకు.
కనుల అంచుల నిద్రపోయిన
అశ్రువులు అగ్నులుగా మార్చుము
మనసు గోడల తడిమి జారిన
తలపు లక్షరములుగ కూర్చుము
గుమ్మమందే ఆగిపోయిన
కిందటేటి పదమ్ము బయటికి
లాగి ముందుకు సాగిపో!
మరల వచ్చే ఏడుగాదికి
ఏడు వ్యర్థము చేయలేదని
నిండుగా నిట్టూర్పు వదలుము—

చిగురు తొడిగిన ఆశ మనసున
శాశ్వతముగా నిలుచువానికి
ఎప్పుడూ నవ యౌవనమ్మే!
వజ్ర సంకల్పమ్ము కోకిల
యై గళమ్మున పిలుచువానికి
ప్రతి క్షణమున వసంతమె!
బతుకు సౌందర్యమ్ము నెత్తుట
మల్లికలుగా వెలుగువానికి
ఎడద తలుపులు లోకమునకై
తెరచి నిలిచిన కన్నులందున
రోజు రోజూ ఒక ఉగాదియె!

—అద్దేపల్లి
రామమోహనరావు

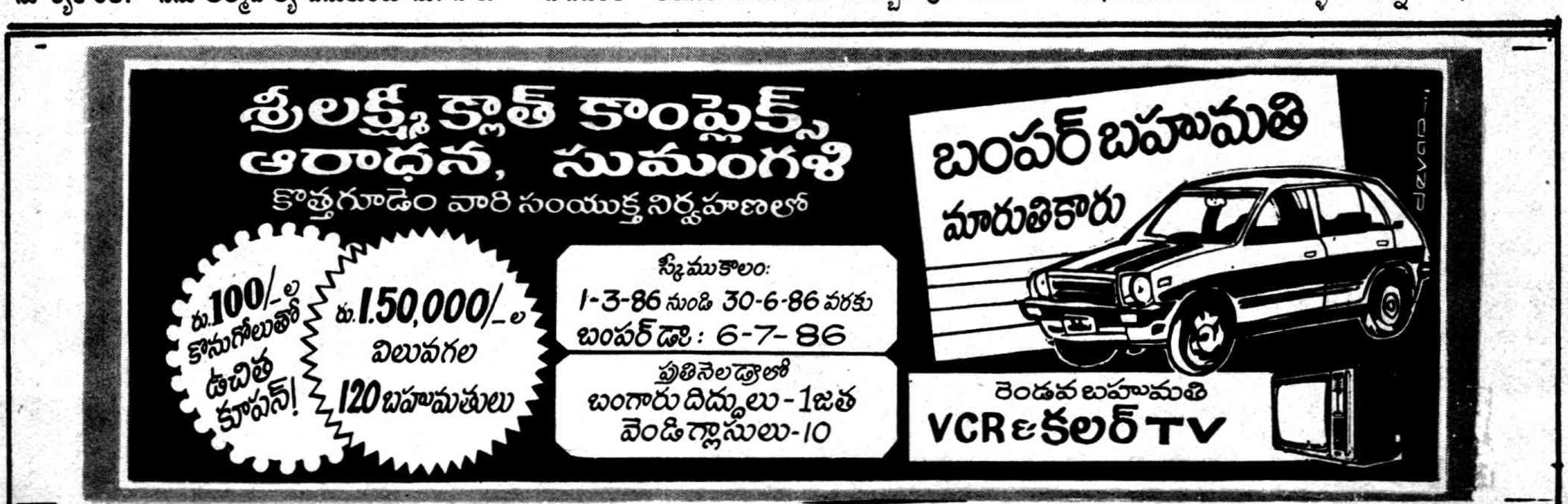

ఫోటో గ్రీటింగ్స్

ఫోటో గ్రీటింగ్స్‌ని ఎవరికైనా పంపితే వాళ్ళకు వచ్చిన శుభాకాంక్షల్లో మన గ్రీటింగ్స్ కొంత ప్రత్యేకతని సంతరించుకుంటాయి. పైగా వాళ్ళకు ఎక్కువ రోజులు గుర్తుండే అవకాశం వుంది. వీటి తయారీ చాలా తేలిక.

ఈ ఫోటో గ్రీటింగ్స్‌లో కావల్సింది డెవెలపర్. ఈ డెవెలపర్‌ని మనం తయారు చేసుకోవచ్చు. మనం తయారు చేసుకున్న డెవెలపర్‌లో ఖర్చు అయ్యేది చాలా తక్కువ. కాబట్టి స్టుడియో వాళ్ళ దగ్గర ఓ అర గ్లాసు డెవలపర్ కొనుక్కుంటే చాలు. హైపో ఓ రూపాయిది. కావల్సిన పరికరాలు: టేబిల్ లాంప్; ఓ అద్దం ముక్క; బ్లాక్ షీట్; స్టీలు గిన్నెలు కొద్దిగ లోతైనవి (లేక పింగాణి గిన్నెలు), బ్రోమైడ్ పేపర్ (ఫోటో ప్రింటింగ్ పేపర్) విధానం: బ్లాక్ పేపర్‌ని 4.5'' x 6.5'' సైజులో కట్ చేసుకోవాలి. దానికి చుట్టూ 5 సెంటీమీటర్లలో ఓ బార్డర్ గీయాలి. క్రింది భాగంలో బార్డర్ నుంచి 10 సెం.మీ కాని లేక 15 సెం.మీలు వదలి అడ్డంగా ఓ గీత గీయాలి. పైన మిగిలిన భాగాన్ని బ్లేడ్‌తో కత్తిరించాలి. క్రింద వున్న భాగంలో ముందుగా పెన్సిల్‌తో శుభాకాంక్షలు, గ్రీటింగ్స్ అని రాసుకుని బ్లేడుతో చాలా జాగ్రత్తగా కత్తిరించాలి. కేవలం అక్షరాల వరకే. వెరైటీ డిజైన్స్ కోసం వివిధ రకాల ఆకుల్ని సేకరించి వుంచుకోవాలి. గులాబి, కొత్తిమీర, గడ్డి చామంతి, గోంగూర మొదలైనవి. వీటిని ఓ పుస్తకంలో వుంచితే ప్రెస్ అయిపోతాయి. చూడటానికి. ప్రింటింగ్‌లోను వెరైటీగా వుంటాయి. కేవలం ఇవేకాదు. వెరైటీగా వున్న ఏ పిచ్చి మొక్క అయినా బానే వుంటుంది. ఇంతవరకు దాదాపు సగం పూర్తయినట్లే.

ప్రింటింగ్ కోసం బ్రోమైడ్ పేపర్ కావాలి. ఈ పేపర్స్‌లో, ఆగ్ఫా, ఇండూ, పికోలో వంటి రకాలు వుంటాయి. స్పెషల్ పేపర్ కాని, నార్మల్ పేపర్ కాని వాడితే బ్లాక్ అండ్ వైట్ డీటెయిల్స్ బావుంటాయి. మూడు డిష్లు కావాలి. డిష్‌లు లేకపోతే స్టీల్ ప్లేట్స్ వుంచుకోవాలి. ముందుగా డెవెలపర్, వాటర్, హైపో వరసగా వుంచుకోవాలి. హైపో స్ఫటికాల్లో కొద్దిగా నీరు పోస్తే అవి నెమ్మదిగా కరుగుతుంటాయి.మనం ప్రింట్ చేస్తున్నప్పుడు కేవలం రెడ్‌లైట్ మాత్రమే వుండాలి. ప్రింట్స్ కోసం వాడే టేబిల్ లాంప్‌లో మాత్రం మామూలు బల్బ్ వుండాలి.

ప్రింటింగ్ పేపర్ పైన మనం కట్‌చేసిన బ్లాక్ షీట్‌ని పెట్టి తెల్లగా కన్పించే ఖాళీ స్థలంలో డిజైన్‌ని పెట్టాలి. అది కదలకుండా వుండడం కోసం అద్దాన్ని (మామూలు తెల్లని అద్దం) పెట్టాలి. దీనిపైన టేబిల్ లాంప్ ద్వారాఒకటి, అరసెకండ్ సేపు కాంతిని ప్రసరింపజేయాలి. తర్వాత ప్రింటింగ్ పేపర్‌ని ముందు డెవెలపర్‌లో ఓ పదిహేను సెకండ్లసేపు వుంచి దాన్ని నీళ్ళతో కడిగి పక్కనే వున్న హైపో డిష్‌లో వుంచాలి. పది పదిహేను నిమిషాల తర్వాత కడిగి ఆరబెడితే మనం అనుకున్న గ్రీటింగ్ తయారవుతుంది.

మామూలు డ్రాయింగ్ షీట్‌ని డబుల్ ఫోల్డింగ్ వున్నట్టు కత్తిరించుకుని లోపల ఎవరికి ఏ సందర్భంలో శుభాకాంక్షల్ని పంపుతున్నామో రాసి పైన మనం తయారు చేసిన గ్రీటింగ్ అంటించాలి.

–షేక్ సుభాని.

సాధిస్తాను. సూర్యకాంతీ! నా సూర్యా!'' అంటూ పరిగెత్తాడు తల్లి పిలుస్తున్నా వినిపించుకోకుండా.

ఆ శ్రీమంతులు సూర్యకాంతిని కోటలో బంధించేశారు. సుబ్బారావు ఎంత అరచి గీ పెట్టుకున్నా వాళ్ళు సూర్యకాంతిని చూడనివ్వలేదు.

''మళ్ళీ ఈ పక్కలకి వచ్చావంటే రౌడీలచేత తన్నిస్తాను. గూండాలచేత కొట్టిస్తాను. ఎనమండుగుర్ని మోటారు సైకిళ్ళమీద పంపి, నిన్ను చుట్టుముట్టి తొక్కిస్తాను. లారీని పంపి రోడ్డుమీద ఢీ కొట్టిస్తాను. చాలా! వెళ్ళు'' అని సూర్యకాంతి తండ్రి సుబ్బారావుని తోసిపారేశాడు. ''అసలు నా సూర్య ఎలా వుంది? ఆమె అభిప్రాయం ఏమిటి? ఒక్కసారి నన్ను తెలుసుకోనివ్వండి...ఏమిటీ అన్యాయం? ఈ మూర్ఖపు తండ్రిని శపించడానికి మునులెవ్వరూ లేరా? ఈ ఘోరాన్ని ఆపగలిగే దేశ నాయకుడే కరువైపోయాడా? ఈ అన్యాయాన్ని అరికట్టగలిగే న్యాయమూర్తులే ఈ దేశంలో లేరా?'' అంటూ పిచ్చెత్తినవాడిలా అరుస్తూ వుంటే, ఊర్వశికి కాబోతున్న భర్త ఆదుకుని ఇంటికి తీసుకెళ్ళి ఉపచారం చేసి, కాఫీ ఇచ్చాడు.

''పోనీ ఊరుకో సుబ్బారావ్! ఆ శ్రీమంతుల పిల్ల ఇక దక్కేలా లేదు. పోనీ, ఊర్వశినే చేసేసుకో. ముహూర్తం సిద్ధంగా వున్నా, శుభలేఖలు అచ్చయిపోయి పంపడం జరిగిపోయినా, నీకోసం నేనీ త్యాగం చేస్తాను'' అన్నాడు మిత్రుడు.

''వద్దు త్యాగాలు ఇంక వద్దు. నాకోసం నువ్వు చేసిన త్యాగాన్ని వుపసంహరించుకోకు. ఊర్వశిని పెళ్ళాడు. సూర్యకాంతీ...'' అన్నాడు సుబ్బారావు మళ్ళీ పరుగెత్తబోయి. అక్కడున్నవాళ్ళు అతన్ని ఆపి, ఇంటికి తీసుకెళ్ళారు.

సూర్యకాంతికి ముహూర్తం నిశ్చయమైంది. ఊర్వశి పెళ్ళి ముహూర్తమే అదీనూ. అది పెద్ద కల్యాణ మంటపంలో, ఇది చిన్న పెళ్ళి పందిట్లో.

సుబ్బారావు గోల పెడుతున్నాడు. పెళ్ళిలోనైనా స్యూర్యకాంతిని చూడాలి. తాళికట్టేముందు ''ఆపండి'' అని అరిచి, ఒక్క ఉరుకున వెళ్ళి, ఆ పెళ్ళికొడుకునో తన్నుతన్ని, అతని చేతిలోని మంగళ సూత్రం లాక్కుని, తను కట్టేయాలి.

ఇటు ఈ పెళ్ళి...అటు ఆ పెళ్ళి...రెండు పెళ్ళిళ్ళ మధ్యన సుబ్బారావు...పందిట్లో బాజాలు మోగుతున్నాయి. కల్యాణ మంటపంలో బ్యాండు మేళాలు వినిపిస్తున్నాయి. సుబ్బారావులో నీరసం, నిస్పృహ వచ్చేశాయి. ఇహ లాభం లేదు. ఒక్కసారి సూర్యకాంతిని ఆ పెళ్ళికూతురు దుస్తుల్లో చూసి, తను శాలువా కప్పుకుని దూరంగా నిలుచుని, ఆమె మీద అక్షింతలు వెయ్యాలి...సుబ్బారావు గడ్డం తడుముకున్నాడు. మాసే వుంది. అక్కడ వాళ్ళు ఇస్తారో ఇవ్వరోనని, ఈ పందిటినుంచే ఇన్ని అక్షింతలు తీసుకొని బయల్దేరాడు.

''అదేమిట్రా మా పెళ్ళికి వుండకుండా అక్కడికి వెళ్తావా...నీకోసం త్యాగం చేసినవాడిని అభినందించవూ...అయిన వాళ్ళంతా ఇక్కడ వుండగా అక్కడికెందుకురా...'' అన్నాడు పెళ్ళికొడుకు.

సుబ్బారావు 'హుహుహు...' అని విరాగిలా నవ్వాడు. అర్ధనిమీలిత నేత్రాలతో చూశాడు. ''నా సూర్యకాంతి నాకోసం చూస్తూ వుంటుందిరా. ఒక్కసారి వెళ్ళనీ. ఈ అక్షింతలు వేసేసి, ఇక్కడికొచ్చి నీతోనే వుంటాను. నేనెప్పుడూ నీ వాడినేగా. తానొకటి తలిస్తే దైవమొకటి తలుస్తుంది. రాసి పెట్టిన గీతని తుడవడం ఎవరివల్లా కాదు. నువ్వూ ఊర్వశీ చల్లగా వుండండి...ఇప్పుడే వస్తాను...'' అని సుబ్బారావు పైన శాలువా కప్పుకుని బయల్దేరాడు. కల్యాణ మంటపం దేవేంద్ర భవనంలా వెలిగిపోతోంది. కార్లు...బస్సులు...లారీలు...టాక్సీలు...జనం..పోలీసులు..

కల్యాణ మంటపం సుబ్బారావుకి కొన్ని అడుగుల దూరంలో వుందనగా, ఇద్దరు రౌడీలు మీసాలు దువ్వుతూ లాఠీలతో అతని మీదకొచ్చి తీవ్రంగా చూశారు. సుబ్బారావు వెనక్కి తిరిగి చూడగా, మరో ఇద్దరు మీసాలు తిప్పుతూ ఇట్నుంచి వచ్చారు. ''మర్యాదగా పారిపో. అడుగు ముందుకు వేశావంటే, నీ ఎముకలు కూడా మిగలవు. తొందరగా పారిపో... హెహ్హెహ్హె...'' అన్నాడు తీవ్రంగా ఒక రౌడీ, సుబ్బారావు చెవిలో. ఇంకోడు 'వూ' అని గద్దించిన గద్దింపుకి, సుబ్బారావు గాలికి కొట్టుకుపోయిన కాయితంలా, శాలువా జారిపోయినా గమనించకుండా పరుగెత్తాడు. ఆ పరుగు అతన్ని ఊర్వశి పెళ్ళి పందిట్లోకి తెచ్చి దించింది. అప్పుడే ''మాంగల్యం తంతునానేనా...'' అని వినిపిస్తోంది. సుబ్బారావు గబగబా జుట్టు సరిచేసుకుని, ముఖం మీద చిరునవ్వు పులుముకుని, చేతిలో వున్న అక్షింతల్ని ఊర్వశి దంపతుల మీద జల్లి, వాళ్ళు నవ్వుతూ చూస్తూవుండగా, ఒక్కసారి ఏడుపు మొహం పెట్టాడు!